

SIMONYI ZSIGMOND HELYESÍRÁSI VERSENY

2007. március 24.

Fővárosi, megyei és határon túli verseny

Összes pont: **40-40**

Tollbamondás

5. osztály

A kokárda története

A kokárda nemzeti színű szalagsokor(,) lelógó szárnyakkal. Hajdan a szív fölött kitűzve vagy a kalapon hordták. A franciaországi forradalom idején vált divatossá. A legenda szerint a legelső kokárdát Párizs polgármestere nyújtotta át a francia királynak. Ezután vált ismertté az európai és az amerikai országokban. A magyar kokárda színei először Mátyás király korában tűntek fel egy pecsétnyomón. Ekkor azonban még messze álltak attól, hogy országszerte elterjedjenek. A ma ismert(,) első kokárdát Petőfi Sándor felesége varrta. 1848. március 15-én tűzte fel férje mellére. Saját magának nemzeti színű főkötőt készített. Jókai Mór is kapott egy kokárdát a forradalom estéjén egy híres színésznőtől. A szabadságharc alatt semmi sem állta útját a nemzeti színű jelképek terjedésének. Általánossá vált a viseletük a katonai zubbonyokon és a csákókon. A kokárdában a piros szín az erőt, a fehér a hűséget, a zöld a reményt jelképezi.

Minden mondatnál kérjük mondani: *Új mondat.* Kérjük azt is jelezni, hogy melyik kifejezést kell számmal írni. A zárójeles írásjelek nem kötelezőek, de elfogadhatóak.

6. osztály

Hagyományőrzés a Balaton-felvidéken

Az 1990-es évek óta egy gyönyörű(,) Balaton-felvidéki völgy ad otthont a Művészetek Völgye Fesztiválnak. A tulajdonnévi írásmód arra is utal, hogy az augusztusi rendezvénysorozat Európa-szerte ismertté vált. A különféle programok sok országból vonzzák ide a látogatókat. 1989-ben alakult meg Kapolcson a Kulturális és Természetvédelmi Egylet, amely azóta szervezi a fesztivált. A több száz programra több ezer látogató érkezik minden évben. A falvak szálláshelyei és kempingjei ilyenkor megtelnek vendégekkel. A központi helyszínt biztosító Kapolcs falu a Káli-medence nevű tájvédelmi területen fekszik. Az itt szervezett programokkal a népi hagyományokat is őrzik. Színházzá válik nyaranta a pajta, a padlás is. Koncertterem lesz a templomból, kiállítóhely a patakpartból. Filmvetítések, táncházak és játszóházak csalogatják a fiatalokat. Komolyzenei és népzenei koncertek teszik izgalmassá a programot. 2007-ben július 27. és augusztus 7. között várják az érdeklődőket.

Minden mondatnál kérjük mondani: *Új mondat.* Kérjük azt is jelezni, hogy melyik kifejezést kell számmal írni. *Kapolcs* nevét kérjük felírni a táblára. A zárójeles írásjel nem kötelező, de elfogadható.

SIMONYI ZSIGMOND HELYESÍRÁSI VERSENY

2007. március 24.

5. osztály

Fővárosi, megyei és határon túli verseny

Kódszám:

Összes pont:

1. Egészítsd ki a névsort egy-egy olyan keresztnévvel, amelyek beleillik a sorba a betűrendbe sorolás szabályai szerint!

Ábel, _____, Aurél

Emese, _____, Evelin

Pontszám:

2. Jelöld, hogy szabályosan milyen mássalhangzót kell írni a következő szavakban!

1 = rövid

2 = hosszú

x = rövid is, hosszú is lehet

		Tipp
1.	gu__ol (g)	
2.	fu__ánk (l)	
3.	elhe__eget (s)	
4.	kevés__é (b)	
5.	e__é (gy)	
6.	han__al (g)	
7.	szaká__vágó (l)	

		Tipp
8.	bri__el (dzs)	
9.	me__gól (cs)	
10.	va__on (j)	
11.	ha__ (d)	
12.	a__a (r)	
13.	a__ancs (g)	
13+1.	csa__ (t)	

Pontszám:

3. Írd a zárójelbe, hogyan ejtjük a hagyományos helyesírású nevekben található mássalhangzókat és magánhangzókat!

Paál [aá = ____]

Balás [s = ____]

Thewrewk [ew = ____]

Cházár [ch = ____]

Pontszám:

4. Egészítsd ki a szavakat a megfelelő magánhangzókkal!

Az apróh____rdetésben lámpab____rát és sz____nes gyufac____mkéket____gért.

Cserébe szol____d bizs____t és cs____zlit kért.

A szemtan____elb____jt a gyan____sított el____l.

A t____rista d____csérte az____zletes rag____levest.

Pontszám:

5. Húzz alá négy olyan szót a mesében, amelyet másképpen ejtünk, és másképpen írunk! Négy különböző szót húzz alá!

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király. Ennek a királynak volt három fia. Az öreg király egész nap csak sírt és bánkódott, bezárkózott a szobájába. Azt mondja egyszer a három testvér:

– Édesapánknak nagy baja lehet. Ki sem jön a szobájából, nagyon megöregedett hirtelen! Menjünk be, és kérdezzük meg, mi emészti annyira!

A három testvér az ajtónál tanakodott: melyik menjen be elsőnek? A választás a legkisebbre esett. Elindul a legkisebb testvér, és kopogtat az ajtón...

(Cigány népmese – részlet)

Pontszám:

6. Egészítsd ki a szavakat ly-nal vagy j-vel!

fogo____, tala____, muszá____, sompo____og, seregé____, csigo____a

Pontszám:

7. Másold le a közmondásokat úgy, hogy válaszd el bennük a szavakat minden lehetséges helyen!

Pénzért mennyországot nem vehetni.

Lándzsája messzebb terjed, mint szava.

Pontszám:

8. Másold le Dugonics András (1740–1818) mondásait a mai helyesírásnak megfelelően!

Tüzet tüzzel ne ólcs.

Fészken kívül ne terjedgy.

Még szárnyaddal nem bírsz, ne röptülly.

Más konyháján ne nyalakodgy.

Pontszám:

SIMONYI ZSIGMOND HELYESÍRÁSI VERSENY

2007. március 24.

5. osztály

Fővárosi, megyei és határon túli verseny

Megoldás

Összes pont:

1.

Ábel, Ágnes/Aranka/Aladár stb., Aurél

Emese, Éva/Endre/Erika stb., Evelin

Nevenként 1-1 pont. Összesen: 2 pont.

2.

2, 2, 2, 1, x, 2, 2, x, 2, 1, x, x, 1, x

Találatonként 1-1 pont. Összesen: 14 pont.

3.

Paál [aá = á]

Balás [s = zs]

Thewrewk [ew = ö]

Cházár [ch = cs]

Megoldásonként 1-1 pont. Összesen: 4 pont.

4.

Az apróhirdetésben lámpaburát és színes gyufacímkeket ígért.

Cserébe szolid bizsut és csúzlit kért.

A szemtanú elbújt a gyanúsított elől.

A turista dicsérte az ízletes ragulevest.

Kiegészítésenként 1-1 pont. Összesen: 16 pont.

6.

Elfogadható megoldások:

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király. Ennek a királynak volt három fia. Az öreg király egész nap csak sírt és bánkódott, bezárkózott a szobájába. Azt mondja egyszer a három testvér:

– Édesapánknak nagy baja lehet. Ki sem jön a szobájából, nagyon megöregedett hirtelen! Menjünk be, és kérdezzük meg, mi emészti annyira! A három testvér az ajtónál tanakodott: melyik menjen be elsőnek?

A választás a legkisebbre esett. Elindul a legkisebb testvér, és kopogtat az ajtón...

Megfelelő példánként 1-1 pont. Összesen: 4 pont.

6.

fogoly, talaj, muszáj, sompolyog, seregély, csigolya

Szavanként 1-1 pont. Összesen: 6 pont.

7.

Pén-zért menny-or-szá-got nem ve-het-ni.

Lán-dzsá-ja mesz-szebb ter-jed, mint sza-va.

Mondatonként 3-3 pont. Összesen: 6 pont. Hibánként 1-1 pont levonása.

8.

Tüzet tűzzel ne olts.(!)

Fészkeden kívül ne terjedj.(!)

Még szárnyaddal nem bírsz, ne röptülj.(!)

Más konyháján ne nyalakodj.(!)

Mondatonként 2-2 pont. Összesen: 8 pont. Hibánként 1-1 pont levonása. (A mondatvégi írásjellel nem foglalkozunk.)